

Om möten man inte glömmer, Mara Radic

Att möta, och samarbeta, med en person som varit gerillakrigare i sin ungdom tillhör min erfarenhet från tiden i industridepartementet. Så beskriver det (sid 163-164).

”Jag var också under två år ordförande i den Svensk-Jugoslaviska blandade kommissionen. På den här tiden hade Sverige så kallade blandade kommissioner med alla östländer. Det var en förutsättning för ekonomiskt, tekniskt och kulturellt utbyte, och ordförandeskapet delades ut till högre chefer i departementen. Jugoslavien föll på min lott. Mötena hölls vartannat år i Jugoslavien, året därpå kom den jugoslaviska delegationen till Sverige. Det var stora sällskap, kanske var vi på den svenska sidan femton personer i delegationen, och mötena pågick under ett par dagar. Av många skäl gillade jag det uppdraget trots att det tog en del tid. Ett av skälen var Mara Radic, min motpart som ordförande på den jugoslaviska sidan. Det var en charmerande dam i sextioårsåldern, fd ambassadör i Bern, och med – berättades det – goda kontakter med Tito från partisantiden, hon hade under fyra år lett partisanstyrkor i Montenegro. Bara det!

Det här uppdraget ledde för övrigt indirekt till ett av mina mest pinsamma minnen från departementsåren. Tito gjorde ett statsbesök i Sverige under några dagar 1976. Jag blev inbjuden, tillsammans med Anita, till den avslutande middag som den jugoslaviske presidenten höll för kungaparet och något hundratal andra honoratiores på Operakällaren. Eftersom det var en middag med kungen och drottningen närvarande tog jag för givet att klädseln var frack. Det visade sig emellertid vara en grav miss. Det var smoking som gällde, förmodligen var det en diplomatisk finess från jugoslavisk sida för att markera att Sverige besöktes av en socialistisk president som inte utan vidare följde västerländska konventioner. Jag upptäckte det redan i garderoben och sa till Anita: ”Vi går hem, jag vill inte skämma ut mig.” Anita, som då arbetade på UD, pratade med UD:s protokollchef som sa något i stil med: ”Ingen fara, en frack kan man alltid ha på en smokingmiddag, den så att säga tar över smokingen.” Jag lät mig övertalas, sträckte på mig och vi vandrade in för den sedvanliga hälsningsrundan där jag riktigt in i själen kände att nu löpte jag diletterens gatlopp framför ögonen på, förutom kungen och Tito med sina respektive entourage, en massa departementskollegor och andra människor jag kände. Det var en bagatell men det var en pinsam bagatell. För övrigt upptäckte jag att det fanns ytterligare en man klädd i frack på middagen, justitieminister Lennart Geijer. Det upptäckte uppenbarligen också Tysta Maris utsände – Tysta Mari var på den här tiden Dagens Nyheters veckovisa spalt för oskyldigt skvaller. Men tidningen skrev bara att Geijer hade bommat klädseln, jag slapp den uppmärksamheten.”